

"Eğer atası, in'amı bu kaideden hariç olsaydı, senin eşeğinin kulağı senden ve senin üstadlarından daha akıllı, daha alim olması lazımdı..." Devamıyla izah eder misiniz?

Eğer, kainattaki varlık ve olayları, bir **Alîm'in** ilmiyle, bir **Mürîd'in** iradesiyle, bir **Kadir'in** kudret ve takdiriye ve bir **Kerim'in** ikramıyla meydana geldiği kabul edilmez ise, bu durumda her şey fiziki kanunlara ve tabiata havale edilecektir. Fiziki kanunlara göre de bir eşeğin kulağı bizden ve bize ilim öğreten herkesten daha akıllı olurdu. Çünkü insanın akıl merkezi beyin olarak bilinmektedir. Hafıza dediğimiz yer ise, beynin bir buğday tanesi kadar olan kısmıdır. Bütün bilgilerimiz bu hafızada toplanmaktadır.

Yani atomlardan meydana gelen bir buğday tanesi bizim hafızamızı meydana getiriyor, demektir.

Her şeyi böyle fiziki kanunlar ve madde ile izah ettiğimiz takdirde eşeğin kulağı hafızamızın teşkil ettiği maddenin kaç katı ise, bilgi depolama kabiliyeti de o derece olması lazım gelirdi. Bu ise değil sadece bizim hafızamızı, bizim gibi binlerce insanın hafızası kadar demektir. Çünkü beynimizi meydana getiren madde ile eşeğin kulağını meydana getiren madde aynıdır: Atomlar...

Bu bakış ile kalan cümleleri de anlamak mümkündür. Zira orada da parmak ile hafızamız mukayese edilmektedir.